

Izhaja vsak četrtek ob 10. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena lista znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 krom. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Slovenijo je cena lista 6 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo, Gorica, Semenška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdijevev tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pog. dbi.

odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

ROJAKI!

Osrednji volivni odbor, sestavljen iz odbornikov društva »Sloga« in zaupnikov iz cele dežele, obrača se do Vas v velevažni zadevi.

Volitve v državni zbor so predurmi in treba bo skupnega napornega dela, da se izvršijo deželi v čast in v korist slovenskemu narodu, ki biva v nji.

Vsakdo je poklican sodelovati pri tem imenitnem delu, bodisi s tem, da sam voli, bodisi s tem, da druge vspodbuja k volitvi in jim kaže, kako imajo voliti.

Kakor so deležni boja tisti, ki se s sovražnikom bijejo, in tisti, ki bojevalcem hrane donajajo, tako se deležijo volivnega boja volivci, ki oddajo svoje glasovnice, in nevolivci, ki volivce osrčujejo in poučujejo, da pametno in koristno volijo.

Volivna borba je skupna zadeva vsega naroda. Vsakdo je poklican in dolžan udeležiti se je ter imeti pri tem vedno pred očmi narodovo čast in korist brez postranskih ozirov.

Državna ustava ne daje nikakega navodila, kako naj se narod organizuje za preimenitno delo. Edini določbi v tem oziru sta državna zakona o društvih in zborovanjih. Zato mora narod, držec se teh določb, sam ustvariti si svojo organizacijo, ki je tako potrebna, kakor vojaku direktiva in disciplina, ako hoče, da zmagaja.

Goriški Slovenci, prepričani o potrebi najstrožje organizacije, ako hočemo obstati pred nasprotnikom, smo združeni že več desetletij v narodno-političnem društvu »Sloga«, ki po svojih močeh vrši svojo težavno nalogo ter si pridružuje o raznih težavnejših prilikah rodoljube iz vse dežele, da mu pomagajo v njegovem delu.

Tudi z ozirom na letošnje volitve si je odbor pridružil rodoljubov in zaupnikov po vsi deželi, ki naj ga obveščajo o mnenjih in željah, o potrebah in mišljenju ljudstva in o vsem, kar se godi, ter urejuje svoje delovanje v dosego skupnega cilja po navodilih iz središča, oziroma po skupnem prepričanju v soglasju z društvenim odborom. V soglasju z narodom in njegovimi zaupniki in ne po svoji volji hoče postopati in postopa osrednji volivni odbor.

Iz vse dežele doni mu naproti le en glas: »Varujte in branite pravice goriških Slovencev in pospešujte njim na korist vse, kar sega v njihovo narodno, družabno (socialno), gospodarsko in politično življenje, ter delujte za napredek in pravo svobodo na verski katoliški podlagi po namenu, ki si ga je stavilo društvo »Sloga« v svojih pravilih, in po podrobnih načrtih, katere so začrtali trije slovenski katoliški shodi, z vednim ozirom na morebitne posebne potrebe in razmere v goriški deželi.«

Temu pozivu je služilo in služi društvo »Sloga«; temu pozivu se odziva osrednji volivni odbor, ko stopa pred goriške rojake ter jim priporoča kandidate za bližnjo državnozbornsko volitev. Kandidati so:

1. za sodni okraj goriški (brez občin Gorica in Ločnik)

Josip Fon,

c. k. sodni tajnik v Gorici;

2. za sodne okraje: Ajdovščina, Komen, Sežana

Dr. Peter Laharnar,

c. k. deželnovladni svetnik v Črnovicah;

3. za okrajno glavarstvo tolminsko in kanalski sodni okraj

Dr. Anton Gregorčič,

profesor bogoslovja v Gorici.

Osrednji volivni odbor je postopal jako previdno, predno se je odločil za imenovane kandidate.

Na Krasu in v ajdovskem okraju je »Sloga« sklicala zaupne shode, na katerih se je dr. Peter Laharnar predstavil volivcem ter bil soglasno sprejet in proglašen za kandidata.

Za goriško okolico sta bila razun drugih posvetovanj zaupna shoda v Gorici 7. in 21. marca, na katerih je bil Josip Fon soglasno in navdušeno sprejet za kandidata.

Iz okrajnega glavarstva tolminskega in kanalskega sodnega okraja so prihajala poročila posameznikov in zastopnikov večjih skupin, ki so vsa soglašala za dr. Antona Gregorčiča kot prihodnjega kandidata v tem volivnem okraju.

Na podlagi takih soglasujočih izjav osrednji volivni odbor ni mogel drugače, nego da se je pridružil narodovi volji, izraženi na tak sijajen način, ter da je tudi on pritrtil tem soglasnim kandidaturam.

Osrednji volivni odbor je to z veseljem storil, ker je dobil jamstvo, da imenovani rodoljubi, katere čista vsak poštenjak, stojijo nepremakljivo na zgoraj označenem programu, da so pripravljene varovati in braniti ljudske koristi v vsakterem oziru.

Poleg narodnih vprašanj oglašajo se dandanes vedno glasneje gospodarska in socialna, verska in delavska vprašanja, katera bo treba reševati in rešiti v duhu prave svobode, resničnega napredka in splošnega človekoljubja. V vseh teh ozirih

smemo pričakovati od imenovanih rodoljubov, ako bodo izvoljeni, najkrepkejšo podporo.

Smemo pa to od njih pričakovati, ker so v visoki meri nadarjeni, izobraženi, delavni, preskušeni in na vsako stran usposobljeni za imenitni poklic ljudskega zastopnika, ki zahteva, da poslanec ljubi svoj narod, da je delaven, vztrajen ter toliko izobražen, pogumen in spreten, da je mož na svojem mestu nasproti drugim poslancem in nasproti vladi.

»Slogi« in volivcem čestitamo, da so jim na razpolago taki kandidati, katerih sme biti vesel vsak rodoljub, kateremu je na tem, da so goriški Slovenci častno zastopani v državni zbornici.

Zato pa na delo, rodoljubi iz vseh krajev in okrajev dežele. Na stran vsak pomislek in vsaka osebnostna mržnja. Čas posvetovanj, ugovorov in prigovorov je potekel; nastopil je čas združenega dela za skupne in obče smotre, katerim se morajo podrediti postranski oziri. Osebe stopajo v ozadje; v ospredje stopajo ljudska blaginja in volivna disciplina, kateri naj se vsakdo pokori.

Vse strankarstvo naj poneha in zaprta naj bo pot vsakteremu poskusu, da bi združba in pustolovstvo posameznikov delila krdela volivcev, katerim vsem je le ena misel in ena želja: blagobit ljudstva v vsestranskem napredku na verski katoliški podstavi.

Dne 14. maja naj bo za goriške Slovence prazničen in slovesen dan, slovesen po sijajni zmagi z možmi, ki so že zdaj v čast in ponos našemu narodu, in ki so izredno sposobni, biti njegovi zastopniki v državnem zboru.

V GORICI, dne 25. marca 1907.

Za osrednji volilni odbor:

Dr. Fran Pavletič,
odvetnik.

Dr. Anton Breceelj,
zdravnik.

Blazij Grča,
župnik in deželni poslanec.

Ferd. Štilgoj,
veleposestnik.

Dr. A. Gregorčič,
profesor bogoslovja.

Anton Klančič,
župan in deželni poslanec.

Andrej Lutman,
župan in posestnik.

Dr. Andrej Pavlica,
stolni vikar.

Dr. Josip Dermastia,
odvet. koncipient.

Josip Vidmar,
župan in načelnik okr. cest. odbora.

Josip Cotič,
strojar.

Za kom pojde ljudstvo?

V očigled bližnjih volitev je liberalni tabor zagnal velik krik z očitnim namenom, da bi nadomestil z vpitjem one razloge, ki sicer manjkajo njegovi stranki. Kaj za boga imajo na sebi liberalci, kar bi jih moglo priporočati slovenskemu narodu? Ozrmo se v preteklost! Zlosten spomin! Odkar so se naprednjaki osamosvojili, nič drugega niso delali kot razdirali in ovirali. V panogi narodnega gospodarstva so v strankarstvo zavlekli naše denarne zavode ter nas celo v tej stroki prisilili do razkola. Komu ni več v spominu ravnanje liberalnih kolovodij z „Ljudsko posojilnico.“ Naših šolskih ustanov niso mogli spraviti v svoje strankarske roke, zato so pa vsaj nasprotovali in ovirali, kar so mogli. Saj ni še pozabljeno zadiranje Gabrščekove „Soče“ v naš „Solski Dom“. Na rodoljube, ki že leta in leta žrtvujejo vse svoje moči za prospah našega ljudstva, izlivajo liberalci svoj srd na ostuden način. A še tu niso obstali.

Vrgli so se na vero, na katoliško cerkev in njene ustanove, zlasti na zakrament sv. zakona. V dolgovernih člankih sta „Soča“ in „Primorec“ napadala od Boga zapovedano nerazdružljivost zakona ter zagovarjala razporoko in prešestvo. Potem pa se ta dva lista še ponašata, da nista brezbožna! „Soča“ in „Primorec“ v imenovanjima in še drugimi članki zapeljivo jeta naše krščansko ljudstvo v nevero in v upor zoper božje zapovedi, torej sta očitno brezbožna in pohujšljiva časnikarja. „Soča“ in „Primorec“ sta glasili liberalne stranke na Goriškem, ki ni ugovarjala zoper tako pisavo, zatorej tudi tej stranki ostane vtisnjen sramotni pečat, da odobruje razporoko.

Krščansko ljudstvo! Ali se boš zavzemalo za ljudi, ki te hočejo speljati v brezbožnost? Ali boš volilo v državni zbor poslance, ki bodo sklepali postavbe krivične kat. cerkvi, nasprotne sv. veri? Kako bi mogel kateri krščanski mož to zagovarjati pred svojo vestjo?

Slovensko ljudstvo! Ali hočeš postaviti za svoje voditelje ljudi, ki so dosihmal razdirali in ovirali vsako koristno delo, ki se je vršilo v hasek in čast goriških Slovencev? Mi ne zanašamo na versko in narodno zavest našega ljudstva, da bo sodilo na dan volitve naše liberalce tako, kakor zaslužijo.

Kaj mislijo liberalci o kmetu?

Zdaj pred volitvami se vsiljujejo naši liberalci Gabrščekovega kalibra kakor podrepne muhe kmetom ter jim zatrujejo svojo ljubezen. Jako veliko govore in pišejo o svoji ljubezni do ljudstva. Seveda, ker bližajo se volitve. Kadar ni volitev, pa pišejo naši liberalci o kmetu čisto drugače. Kakor je „Soča“ glasilo naših liberalcev, izhajajoče trikrat na teden, tako je „Slovenski Narod“

dnevno glasilo goriških in drugih pokrajinskih slovenskih liberalcev. In v tem listu najdemo dovolj gradiva za dokaz, kako slovenski liberalci mislijo o kmetu. Samo nekaj vzgledov! Poslušajmo liberalno sodbo o kmetu:

„Naše kmečko ljudstvo še ni zrelo za nikako javno delovanje. Takemu ljudstvu dati v roke splošno volilno pravico, je ravno tisto, kakor če bi se dala otroku v roke nabita puška.“

„Kar dandanes naš kmet misli, ni za nič.“

„V gospodarstvo se vtika naš kmet z nevednostjo novorojenega otroka. Dusevna revščina našega kmeta je neznosna; ne vidi nič, ne sliši nič, ne občuti nič, prav kakor hlod je, ki se potem razreže v farovške deske.“

„Naše kmečko ljudstvo je ostalo surovo, nevedno in za vsak napredek nesposobno.“

„Naš kmet je k večjemu polčlovek.“ „Naše ljudstvo je v resnici bolno, na njegovem telesu se kaže grda oteklina, ki preti vsak hip zastrupiti še tisto malo krvi, ki se pretaka po izsušenem telesu slovenskega naroda.“

„Naš kmet je hudobno otroč.“

Tako glavno liberalno glasilo „Slovenski Narod.“ Kako pa sodijo sami goriški liberalci o našem kmetu, nam je treba samo spomniti na pisanje „Soče“ in „Primorca“ o priliki našega shoda zaupnikov v hotelu „Central.“ Tedaj so prišli kmetje iz cele dežele, bilo jih je na stotine samih krepkih, odločnih slovenskih kmetov in delavcev. A „Soča“ in „Primorec“ sta jih psovala z „ljudmi zadnje vrste.“ O naših volitvah, ki prihajajo na naše shode, pišejo liberalni listi, da so backi i. t. d. Liberalna stranka, najsi sama sebe imenuje, kakor hoče, je v resnici stranka raznih mogotcev in oderuhov, ki izmoghavajo in izrabljajo kmečko ljudstvo v svoje sebične namene. Da je „liberalna“ ljubezen do kmeta le prazna fraza, je dokazal sam vodja goriških liberalcev tiskar in trgovec Gabršček, ki je govoril na zadnjem soc. demokratičnem shodu. Pri tej priliki, kakor smo že poročali, mu je ušlo, da je povedal, kar v resnici misli o kmetu. Dejal je, da od kmeta ni pričakovati slovenskemu narodu rešitve. In taki ljudje, ki tako mislijo o kmetu, vabijo sedaj ob volitvah kmete v svoj tabor, ker bi s pomočjo zaničevanega kmeta vendar radi prišli do svojih sebičnih političnih namenov.

Ali se bodo kmetje dali izrabljati od liberalcev? Nikdar! Proč, z brezversko liberalno stranko!

Občni zbor

„Eksportne zadruge“ za zelenjavo.

V torek popoldne se je vršil v Št. Andrežu v Lutmanovi dvorani občni zbor „Eksportne zadruge za zelenjavo“, katerega se je udeležilo iz goriške okolice okoli 300 članov. Ta zadruga velja med kmetovalci v goriški okolici veliko zanimanje in upamo, da prinese boljših časov posebno glede krompirja, ki se je

Zopet drug omeni: „Pred nekoliko časom sem napravil, da sta se jela pripraviti neki mož in neka žena.“

Drugi vrage, ki so poslušali, so se jim jeli rogati in dejali so: „Pač niste bili za nič, da niste mogli hujšega napraviti. Kaj pa je to? Naj bi le kdo povedal onemu, ki mu je oko izteklo, da naj se umije z vodo, ki teče tam izpod onega kamena, pa bi takoj izpregledal. In mojstrom in carjevi hčeri treba le, da se umijejo z njo, pa takoj ozdravijo. In ženi in možu, ki se pripravata, treba le, da se umijeta z njo, pa se ne bosta več pripravala!“

Ospeli mladenič je čul to na drevesu, pa je šel in se umil z ono vodicco, in videl je zopet kot poprej. Potem je šel in povedal mojstrom, in vsem drugim, ki so trpeli radi zlodejev. In slepec je dobil mnogo nagrade od njih, ker so ozdraveli zaradi zdravilne vode. In šel je dalje h kraljevi palači ter je prosil, naj ga puste k carju. In pustili so ga. In ko je prišel pred carja, ga vpraša ta, čemu je prišel; in on mu odgovori: „Presvetli car, hčerko so ti zdravili zdravniki, ali niso je mogli ozdraviti; o jaz se upam, ozdraviti jo v 24 urah, da bo taka, kot je bila poprej.“ Car mu reče: „Ako napraviš v dveh dneh, da bo hči zdrava, pa dobiš veliko nagrado; ako je pa v dveh dneh ne ozdraviš, pa daš glavo!“

lansko leto prodajal po sramotni ceni 3—4 K kvintal. Vsi kmetovalci v naši okolici so prepričani, da je tako ceno zakrivil znani konsorcij v Gorici, katerega vodi neki žid. Shoda se je udeležilo tudi mnogo drugih, ker govorilo se je splošno tudi o nekem političnem shodu, o porodu neke „agrarno“ stranke za bližajoče se državnoborske volitve, stranke, ki bi sedela na dveh stolih in delila lekcije sedaj na levo, sedaj na desno, ter sama bila nekaka — nadstranka brez glasila.

Občni zbor je otvoril s pozdravom štandrežki župan g. And. Lutman ter dal besedo potovalnemu učitelju kmetijstva g. Ant. Štrekelju, ki je pojasnjeval zadržana pravila. Povedal je, da iz naše okolice vsako leto izvozi približno do 550 vagonov krompirja, v zadruhu pa da je do sedaj pristopilo okoli 400 kmetovalcev, ki pridelajo za 400 vagonov krompirja. Dalje je rekel, da je prošil za zadrugo deželne podpore, a da poslanci so preveliki gospodje, da bi se za to brigali in rekel: „Vidite, take poslance imamo v deželni zboru, ki se ne zmenijo za kmečke potrebe, ki nimajo smisla za kmečki napredek in kmetovo blagostanje.“ Tukaj moramo nekaj opomniti, namreč, da je g. učitelj Štrekelj vedoma vezal otrobi. Pričakovali bi od g. učitelja malo več lojalnosti. Ostanje, da se naši poslanci ne zmenijo za kmečke potrebe, ni na mestu, in tudi očitno, da so naši poslanci zavrnilo prošnjo za podporo „Eksportni zadrugi“ ne odgovarja resnici. Ko se je šlo za dovolitev podpore „Eksportni zadrugi“, so vsi slovenski odsekovi člani glasovali za podporo. A kdo je kriv, da imajo Lahi v gospodarskem odseku večino? Menda ne naši poslanci! In axo bi tudi prišla prošnja za podporo pred deželni zbor, ali g. učitelj, da bi se ji drugače godilo kakor v odseku? Pri vsej dobri volji naši poslanci niso mogli izposlovati podpore za „Eksportno zadrugo“, kar je samo ob sebi umljivo, ako se pomisli, da je deželni poslanec isti Bombig, ki je načelnik konsorciju, ki je do sedaj izvažal skoraj ves krompir iz naše okolice. In Bombig ima za seboj celo laško večino. S tem menda je dovolj povedano. — V nadaljnjem svojem govoru je g. Štrekelj navduševal kmete k skupnosti, vzajemnosti in medsebojnemu podpiranju, ki je edina rešitev kmetova.

Za tem je sledila volitev načelnstva. Načelnikom je bil soglasno izvoljen g. And. Lutman, župan štandrežki, prvim podnačelnikom g. Saunig, župan biljenski, drugim podnačelnikom g. Fr. Cernic, župan šempeterski. Potem se je vršila volitev 8 članov v nadzorstvo, pri kateri priliki so se prikazala neka štandrežka nesporazumljenja. Volitev je bila burna.

S tem je bil oficijelni del zborovanja končan. Tudi mi želimo novoustanovljeni zadrugi najboljšega vsepa, da bi se ji posrečilo po vzajemnem delovanju in medsebojnemu podpiranju doseči svoj namen. Politiki pa naj bodo zaprta vrata v zadrugo in ostali mora le gospodarska zadruga, ki ima edini namen

Mladenič odgovori: „Presvetli car, nočem več živeti, ako je ne ozdravim“. In zdaj jej da one zdravilne vode; in ko se je bila umila trikrat s to vodo, pa je bila zdrava kot poprej. Tedaj ga car bogato obdari in zapove, naj ga obledejo v lepo obleko in naj mu dajo voz in par lepih konj. In slepec odide na dom.

Ko se približa rojstni vasi, nakupi si čedo ovac in jih žene proti domu. Ko je videl brat, da je nabral mlajši v kratkem času toliko bogastva, ni se mogel vzdržati in vpraša ga takoj: kje je dobil toliko bogastvo. Tedaj se zlaže mlajši starejemu: „Brate, ti si me hotel ubiti; ali jaz sem pobegnil sem od tebe in ko se je bilo zvečerilo, sem zlezal na neko drevo. Opolnoši so prišli tam mimo neki bogati ljudje in so zakopali denar pod drevo. Zajutra sem izkopal denar in si nakupil ovce. In zdaj, če hočeš, da boševa živela tako bralovsko kot poprej: dam ti polovico svojih ovac, samo če mi hočeš biti ovčar ter mi jih pasti?“

Starejši brat se razsrdi ker mu je rekel brat, naj mu pase ovce, in reče mu: „Ne, sam pojdem tje in zlezem na ono drevo, pa počakam, da pojdejo tam mimo neki bogati ljudje; in ko zakopajo denar pa ga odkopljem in kup m zanj več kot je tvojih ovac. Če pa ne prineso novcev, pa jim povem, da je prej moj brat odkopal denar in si kupil ovce

kmetu pomagati pri razprodaji svojih pridevkov.

Nato pa se je začel političen shod, za katerega je bil pripravljen kot govornik nek Vrtojbečan, ako se ne motimo občinski redar. Govoril je o zanemarjanju kmeta od strani dežele in države, da nima kmet pravih zastopnikov ter mahal na levo in desno. Iz celega na pamet naučenega govora pa se je videlo, da bi mož rad nekaj povedal, a da se ne upa z barvo na dan. Iz vsakega stavka se je lahko opazilo, da mu nekaj tiči v grlu. No, druge nesreče ni bilo, kakor le ta, da ni povedal tega, kar je v resnici hotel povedati. Prihranil je za drugo ugodnejšo priliko. In tudi mi pravimo, da najmanj ugodna je bila ta prilika za prevračati politične kozle. A govoril je vendar! Rekel je, da se morajo kmetje organizirati po vzgledu drugih stanov in da ne bodo služili posameznim osebam, ki rabijo kmeta samo za to, da po njih hrbtih splezajo na vrhunec političnega vodstva, a potem z višave gledajo doli na ubogega kmeta, ki se od zore do mraka v potu svojega obraza trudi, preživeti sebe in družino. Pozabil pa je imenovati take voditelje.

Tudi mi nismo za take voditelje in z obema rokama podpisujemo govornikove besede. Ako pa je hotel govornik s temi besedami spustiti puščico na poslance v naši stranki, mu rečemo pa naravnost, da je tujec v deželi.

S tem je bilo shoda konec.

Dopisi.

Iz Šempasa. — „Primorec“ je v št. 13. z dne 29. marnja prinesel dopis pod zaglavjem „Iz Šempasa“. Zraven samih neumnosti in praznih domišljij se v dopisu namigava županu Grči in županu Lebanu neka zveza pri delu skladovne ceste čez Vogersko do Volčjedrage.

Podpisana pozivljata spisatelja ozioroma poročevalca, da naj se izjavi do ločno in podpiše svoje ime. Dala mu bova priliko trditve dokazati pred c. k. sodnijo. Ako tega ne stori, si sam pritisne na čelu pečat grdega lažnjivca in podlega obrekovalca.

Grča.

V. Leban.

Iz Ozeljana. — Dne 24. marca so zopet pokazali ozeljanski liberalci, kako jih boče v oči, če ni kdo iste barve kakor so oni. V gostilno g. A. Spacapan sta prišla omenjenega dne dva mladeniča, si naročila vina in mirno pila. Pozneje se pridružita k njima še dva fanta iz istega kraja in se začneta ponašati z znanjem tujega jezika. Lepa je, če kdo zna več jezikov, a naši deželi se ni treba ponašati s tem. Ostanimo rajši pri svojem ljubem slovenskem jeziku! Toda očitno sta hotela onadva imeti preprij in pretep. Zbadala sta dolgo in konečno naskočila oba mladeniča in zraven tudi brez povoda neki Toni iz Kenč. Gosp. župan Spacapan pa je namesto, da bi preprij pomiril, ga še netil, posebno ko je videl, da sta mladeniča sama in da so vsi proti njima. Dobro, da so bili nekateri vendar bolj pametni in da so

zanj, pa pridejo in ti vzamejo ovce in jih dajo polovico meni, ker sem jim to povedal, in namesto, da pasem jaz tvoje ovce, pa boš pasel ti moje.“

Stem namenom odide starejši brat ter spleza na drevo, pa izbulji oči, da bi videl, kje zakopljejo denar, da ga pobere. Vragi so se bili spet zbrali pod drevesom, da dajo svojemu poglavarju račun o svojem delovanju. In jeli so se pritoževati poglavarju: „Ne vemo, k se tu godi; vse kar smo bili napravili predčeranem se je zdaj spet poravnal. Oni, ki je imel izlito oko, je zdaj, kot bil rojen, mojstri delajo zdravi, carjeva hči hodi, kot bi ne znala, da je imela pokvarjene noge“. Tedaj ukaže najvišji zlodej, naj pogledajo na drevo, ali ne poslušajo kdo gori, kaj se menijo vrage. In res, ko se spravijo okrog drevesa, zagledajo starejšega brata skritega med listjem; razsrjeni se spravijo do njega ter ga raztrgajo na kosce.

In tako je zadela nesreča novošljivega brata, ki je hotel vzeti ovce svojemu bratu in mu napraviti hudo; nazadnje je zadela britkost njega samega.

Nu, vrage se posvetujejo tudi izven Macedonije. In tudi druge so morda slepilci in bratomorci, ki slepo služijo vrage ter obračajo vodo na svoj in njega malin. Satan je lahko zadovoljen s takimi mešetarji, in nagrada čaka...

LISTEK.

Vrag in brata.

Macedonska pravljica; zapis I. Nastev.

Nekoč sta bila dva brata, ki sta se zelo ljubila. Ali vrag jima je bil nevošljiv in zato je napravil, da sta se sprla in stepla. Starejši brat udari s sekirnim ušesom po mlajšem bratu in izteklo mu je oko. Tedaj se mlajši brat prestraši, bal se je, da ga oni ubije in zato je pobegnil. Bežal je, bežal, pa je prišel na neko mesto. Ko se je bilo zvečerilo, se je zelo bal prenočiti na tleh, in zato je splezal na visoko drevo. Po noči, ko je sedel vrhu drevesa, je čul, da govore spodaj neki neznani ljudje. In poslušal je, da bi čul, kaj bodo govorili. In spoznal je, da so bili satani zbrani pri svojem poglavarju; in tu jih je izpraševal, kje so bili in kako hudo in zo so napravili ljudem. Eden reče: „Videl sem dva brata, ljubila sta se zelo ali jaz sem ju nadražil, da sta se jela pretepati, in starejši brat je udaril mlajšega ter mu izbil eno oko“. Drug satan pravi: „Jaz sem se vmešal med neke mojstre ter jih nadražil, da so se stepli s sekirami in s toporišči v toliko, da so bili trije do smrti ranjeni“. Zopet drug veli: „Jaz sem napravil, da je carjeva hči padla ter si zlomila obe nogi“.

Preglejte volivne imenike!

pretep ubranili. Nato pa začne župan zmerjati mladeniča; „Klerikalna srajca, ki hodi v Ljubljano itd.“

Gospod župan, kaj pa če bi Vas krestili z „liberalno srajco“? Vam ni prav nič mari, če je kdo liberalce ali klerikalce, vsak po svoje! Če ste vi liberalce, ne mislite, da mora biti potem vsak, ki pride v Ozeljan. Razumete? In skrbite za rod v občini, da fantje liberalci ne bodo pretepali vsakega, ki se jim zljubi, in da se ne bo metalo kamenje za mirnimi ljudmi, kakor se je zgodilo ko sta omenjena mladeniča zapustila krčmo. Potem še le lahko zinete, katero o klerikalni ali liberalni srajci!

Iz Komna. — (Shod socialnih demokratov.) Na Velikonocni ponedeljek so se zbrali socialni demokrati v Komnu. Sli smo poslušati. Radovedni smo bili ali zna kontoveljski „prerok“ kaj drugega povedati kot njegov družje Kopač. A čevkal je to, kar čivkajo že vrabci na nabrežinskih in tržaških strehah. Občudovali smo pa vendarle preroka, ki je majhen možičel, a ima velike lase in močno štimco. Drl se je kot sraka, da nimata kmet in delavec pričakovati rešitve ne od klerikalne, ne od liberalne stranke, ne eden ne drugi ne more tega storiti. Zato tudi ne glasovati za take poslance, ki bi ne mogli! izvršiti svoje naloge in rešiti kmeta in delavca. Pri ti priči so zaorili klici: Živio Laharnar! Zato se je polotilo preroka neko čudno vznemirjenje in začel je kričati: Prosim poslušajte! Če volite Štrekelja — bode suženj — če volite Laharnarja bode suženj, to pa zahteva že kršč. ljubezen, da tega ne storite ampak volite moža ki bode svoboden. Tu pa mu je všlo in rekel je: Glasujte po svojem navdušenju, najboljša pa bo, če glasujete za domačina V. Kermolja. Ko je povedal še, da socialni demokrati niso s pak, ampak ljudje, zaključili so shod in razšli smo se kakor smo prišli: moški, ženske, otroci, stari in mladi s klici: Živio Laharnar, drugi pa živio Štrekelj. Kermolj pa je čudno gledal svoje rojake Sečane, kako majojo z glavto ter pritrjujejo klicem Živio Laharnar. In kontoveljski prerok je sedel...

S. Gregorčičev koncert odložen? — Da se ugotovi želja društva „Prosveta“ in ljubljanskega gledališnega osebja, se je S. Gregorčičev koncert, ki se imel vršiti v Čitalnici prih. nedeljo, odložil na teden pozneje, 14. dan t. m. Mnogoštevilni častilci Gregorčičevi naj blagovole to naznanje vzeti!

Združena odbora
„Slov. Čitalnice“ in žen. odd. društva
„Šolski Dom“.

Novice.

Slovenske občine opozarjamo, naj ne gredo na lim liberalni agitaciji proti volivni reformi, ampak naj počakajo navodil od pol. društva „Sloga“, ki je sklenilo v sinočni seji, začeti tozadevno akcijo in vložiti protest proti volivni reformi!

Ugovarjamo slovesno! — Dne 16. februarja t. l. je umrl v Boloniji italijanski pesnik Josue Carducci v 72. letu svoje starosti. Bil je sicer nadarjen pesnik, toda hud nasprotnik krščanske vere in kat. cerkve. Bil je skozi in skozi francoson. Živel je brez vere, umrl brez vere in pokopan je bil brez duhovnika. Ob pogrebu so bili zbrani vsi framasoni iz Italije, ki so položili vence na krsto. Seveda je bilo zastopano tudi goriško mesto s svojim vencem. Judje in polkristjani iz Gorice so pohiteli na pogreb — mej njimi Pinacig in Bader!

Naj označimo značaj Carducci-jev s par citati iz njegovih pesni! Zložil je himno na čast satanu, v kateri pravi: „Tebi, o satan, se bodo zažigala kadila [in vršile obljube. Zmagal si Jehovo, Boga duhovnikov!“

O Vatikanu poje:
„Prokleta bodi, stara vatikanska kruta [volkulja,
Proklet te je Dante, proklet Tasso!“

Poleg tega je bil mož garibal-

dinec in hud nasprotnik Avstrije.

Katoliški listi, ki izhajajo v Italiji, ki ne presoajo mož le z narodnega stališča, so pisali o Carducci-ju: „Moralno zlo, ki je prouzročil ta mož, presega v neskončni meri dobro, ki je storil na književnem polju. Carducci-ju je bilo krščanstvo nazadojaško, poganstvo pa napredno. Njegove pesni so polne sovraštva do vere. To sovraštvo ga dela surovega. Gorje mladini, ki jej pridejo v roke take pesni.“ (Unità Cattolica v Firenci).

In za takega moža je predlagal goriški župan Marani v mestni seji trzjen spomenik v Gorici, ki naj bi obstojal v tem, da se prekrsti „Gospodnja ulica“ v „Carducci-jevo ulico!“ To je onečlaščenje goriškega mesta, ki je bilo in je še vedno katoliško in avstrijsko! Proti temu koraku goriškega župana in goriškega mestnega sveta ugovarjamo slovesno!

Zalostno, da ni bilo nobenega v mestnem svetu, ki bi ugovarjal temu sramotilnemu činu!

Izreden občni zbor „slov. katol. delavskega društva“ v Gorici bo 14. t. m. pri Gorjancu. Na dnevnem redu bo zlasti razgovor o volitvah za državni zbor in pa protest proti goriškega župana Marani-a predlogu glede Carducci-jeve ulice. Več naznanimo prihodnjič!

Procesija „slov. kat. delavskega društva na sv. Goro“ bo tudi letos tretjo nedeljo po Veliki noči. Letes pa bo imelo slovensko delavstvo v Gorici tudi duhovne vaje in sicer tridnevno, ki se bo obhajala v cerkvi sv. Ignacija v četrtek, petek in soboto pred tretjo nedeljo po Veliki noči. To dajemo na znanje bratskim društvom po deželi, ki se mislijo udeležiti teh delavskih slovesnosti.

Mnogo gromenja, malo dežja. — Neprostovoljno komičen list je postala „Soča“. V bahatem tonu piše glasilo političnih klovnov samozavestno, kakor da bi bili že vsi goriški slovenski mandati v njihovem žepu. Propad obeta vsem našim kandidatom. Se že še dobe kake preproste, lakkoverne, dobre duše, ki jim imponira taka pisava in ji verujejo. Mi pa se nasmehujemo, ko čitamo izrodke klovnske duhovitosti in farbarije ker vemo, da to kričanje pomenja veliko slabost. Tako so delali že pri vsakih volitvah, da bi dali poguma sebi in ga vzeli nam. Tako tudi danes. Pa s tem vpitjem se ne bodo rešili — potopa. Liberalni prvak, ki bi bil imel kandidirati na liberalni podlagi, je sam izjavil, da za vse liberalne mandate ne da groša.

Da liberalcem prede, kaže že dejstvo, kako strašno pobožne in dobre kristjane se delajo sedaj ob volitvah; popolnoma so zatajili sebe, svojo preteklost, svoje ime in svoj program. Lepa stranka to! — Vjeti hočejo z raznimi manevri kaj kalinov. A tudi to jih ne bo rešilo! V svoji kričavi bahatosti so podobni možu, ki je šel skozi gozd in si je s kričanjem preganjal strah in si delal korajžo. Zato na delo, da bo zmaga lepša!

„Edinosti“ smo torej doslej povedali dvoje: 1. da ni imela kot strankarski časnik, izhajajoč izven naše dežele, postaviti se na pristno strankarsko stališče ene stranke, ko nima stvarnih razlogov, da bi ravnanje druge stranke očitno škodovalo naši narodni stvari; 2. da so jo zavedli v to dopisniki, ki morda „Edinosti“ sveto prisegajo, da so nad strankama, ki pa so v resnici pristaši ene stranke in vneti nasprotniki druge stranke. Da jo je to naše dosežanje stvarno razmotrivanje spravila že iz duševnega ravnotežja, bi ne bili pričakovali. Ona, kateri se je vidno poznalo, kako se sili v brzdanju duševne vskiplosti, kako si prizadeva v mirni in rahli pisavi, tako da so ji nekateri slov. listi nadevali več ali manj duhovite pridevke,

ona sama je zdaj vskipela, da maha kar iz sebe po nas s perfidijami, bedaki, lepci, zlobneži, itd. Kdo bi bil pričakoval pri nežni „Edinosti“ tolike izpremembe! No, pa mi, ki se v tem žanrumojsterske „Soče“ ne plašimo, ne pobeognemo tudi pred tržaško „Edinostjo“. Zatorej poj-dimo dalje.

„Za nas pa, (tako „Edinost“ 21. marca) ko smo imeli izbirati mej enim in drugim kandidatom, niso moglo biti odločilne osebne prednosti, ampak le vprašanje, od katerega kandidata nam je pričakovati več narodne odločnosti!“ S tem torej „Edinost“ priznava, da ima dr. Laharnar prednosti pred g. Štrekeljm. Prednosti? In pa še kake prednosti! Dr. Laharnar, velenadarjen sin planin, odličnjak na celi črti svojega šolanja od začetnega šolarčka do učenega doktorja, bistroumna glavica, kakor jih imamo Slovenci le malo, izurjen in izkušen v vseh manipulacijah našega političnega uradništva, izkratka: mož, kateremu so rojenice položile v rojstno vibelko nenavadno veliki dar nadarjenosti, pravi talent; mož izkušen, živeč (do novejšega časa) med našim ljudstvom na Krasu ter vsled tega poznavajoč najboljše potrebe našega ljudstva, za katere potrebe pa zna tudi poskati pravo pot, da se odpravijo; poslanec torej, kateri bi ne delal časti le Krasu, ampak vsakemu stolnemu mestu. Na nasprotni strani pa vidimo g. Štrekelja, ki bi bil lahko izvrsten posestnik na deželi in župan, in s tem smo pri koncu. G. Štrekelj ni ne dobro, ne srednje, ampak malo nadarjen. Vsled te svoje pihle nadarjenosti je prišel pač najdalje kamor je mogel priti: do potovalnega kmetijskega učitelja. Za učenje njegova glava ni bila, komaj je zmagal dva realaska razreda. Dalje ni šlo. Potem je hodil v tuk. kmetijsko šolo, v katero se sprejemajo tudi mladeniči, ki so že davno pozabili, česar so se naučili v eno razredni ljudski šoli. To je vse! S takimi študijami se izkazujejo tudi uslužbenci, ne pa uradniki. To so študije, ki ne dosega niti izobrazbe novodobnega ljudskega učitelja. O kaki splošni omiki se pri takih študijah pač ne da mnogo govoriti. In „Edinost“, ki tako visoko vihti prapor omike, se tu lepo izneverja svojemu principu! — Če torej to razmotrivanje reasumiramo, vidimo: en kandidat je dosegel z odliko vrhunec splošne izobrazbe (in te je treba pred vsem državnemu poslancu!), drugi ima splošne izobrazbe toliko, kolikor je podaje večrazredna ljudska šola. In vendar „Edinost“ drugega našemu ljudstvu vsiljuje. Ali se ne pravi to, igrati se z blaginjo našega ljudstva? Ali ni to pristna samovolja, ki meji že na blaznost!?

Ogorčena „Edinost“. — Oaa piše: „Gorlea“ nas spravlja v vse možne „družbe“ in nas po navadi političnih klepetulj (!) apostrofuje: kako da se počutimo v taki „družbi“?! Mi smo vse preveč politično samosvoja individualnost, da bi si ob tako važnem vprašanju kar tako od kake „družbe“ dajali sugerirati stališče. Naše stališče nasproti kandidaturi dra. Laharnarja je dano po stvarnih razlogih in sloni na trdnih naših političnih in narodnih nazorih.

Najprej bodi povedano „Edinosti“, da se imenuje klepetulja oni, ki mnogo govori in prazno govori, brez podlage. Naša dotična notica „Družba kričačev in ferbarjev“ je pa bilo oprta na dejansko podlago, in sicer na izjavo šempaskega g. župana, ki postavlja grdo na laž „Edinostinega“ kandidata g. Štrekelja, kateri je na volilnem shodu pri Rebku izjavil, da je prišel na vabilo dveh županov, med tema šempaskega. Ta je pa v „Gorici“ izjavil, da on (župan) o tem nič ne ve, to je, da je g. Štrekelj volilni shod pri

Rebku „nafarbal“. Pošteno bi bilo od „Edinosti“, da bi bila (ker je že govorila o „družbi“) svojim čitatelcem tudi dejanje povedala. Ali jim je to zamolčala, ker „je vse preveč samosvoja politična individualnost“? Zares krasna „samosvoja individualnost“, ki svojim čitateljem prikriva, kar ji ne kaže. Mi imenujemo to „farbanje“, in ker je „farbal“ tudi g. Štrekelj svoje poslušalce pri Rebku, zakaj bi mi ne smeli spravljati oba v eno „družbo“? In pa saj je pisala „Edinost“ sama, da je imela pri Rebku svojega sporočevalca, ki se je tudi na shodu v nje imenu zahvaljeval. Kaj se torej jezi na nas, da jo „spravljamo v vse možne družbe“? Čo v enem volilnem okraju kandidujeta dva kandidata, in če časnik podpira z vsem ognjem enega, smemo pač reči, da je z njim v družbi Tako torej, za nas je to vprašanje rešeno. Ali na vprašanje, kako se počuti v tej družbi, nam ni „Edinost“ še odgovorila. Ali pozna „Edinost“ pregovor: Kdor se enkrat zlaže, temu se več ne verjame? Za volilnega kandidata važno priporočilo na volilnem shodu je izjava: Prišel sem na vabilo teh in teh županov. Ako si pa tako važna priporočila z neresnico izsiljuje, potem se obsoja sam ker kaže, kako s predrzno lahko prikriva resnico tistim, pri katerih išče zaupanja. Kako lahko se zgodi, da pride resnica o takih „vabilih“ na dan, a kako oddaljeno našim očem je delovanje poslanca na Dunaju. Kje je torej garancija, da bo z resnico poslančeval, kdor z neresnico kandiduje. Zato Kraševci in Vipavci, ne verujte takemu kandidatu, ne verujte njega agitatorjem, ne verujte niti „Edinosti!“ „Farbanje“ pri Rebku je prišlo na dan, Bog ve, koliko ga je skritega pod stališčem „Edinosti“ nasproti kandidaturi dr. Laharnarja, ki ni „dano po stvarnih razlogih in sloni na političnih in narodnih nazorih“, ki se menjujejo, „kakor kaže!“

Fran Nemeč iz Nabrežine nam je poslal sledeče pismo: „Genj. g. urednik! Kako ste mogli v „Prim. listu“ z dne 21. t. m. natisniti, da sem jaz na shodu v Rihemberku pomaranče delil med otroke, zato, da so kričali Živio Štrekelj? Jaz nisem nikomur nič delil, in, ker je to Vaša izmišljena laž napram meni, zahtevam da to prekličete v „Prim listu“. Toliko za danes.

Sé spoštovanjem

F. Nemeč

— Če se ne motimo, naj bi bil to nekaj popravek. Lahko bi bili vse skupaj vrgli v koš, a priobčujemo, da vidi vsak, kako zna nabrežinski Nemeč delati „popravke“ in pa kako se sramuje rihemberških kričačev in pomaranč.

Lep zgled nam dajejo dunajski katoličani kadar je treba nastopiti v obrambo cerkve. Pretečeni teden je zborovala bratovščina sv. Mihaela na Dunaju. Zbralo se je na tisoče vernikov, med njimi nadvojvoda Leopold Salvator in nadvojvodinja Blanka, mnogo knezov, grofov, baronov in cerkvenih dostojanstvenikov, meščanov, obrtnikov in delavcev. Zbrali so se, da izrazijo svoje ogorčenje proti preganjanju cerkve in duhovnikov na Francoskem. Pomenljive so besede, ki jih je govoril grof Trautmansdorf kot predsednik shoda. Rekel je med drugim: „Veri in cerkvi sovražni duh framasonstva se širi tud po naši Avstriji in hoče vsako versko kal zatreti. Vsakdo, ki noče biti zastrupljen po tem nevarnem strupu, se mora pripraviti za obrambo. Nikdo ne sme omahovati, ker vsak omahljivec je soodgovoren za izid boja, ki se pripravlja. Od tega boja zavisi bodočnost naše vere, pa tudi naše domovine in zato si danes kot dobri katoličani prisegamo, da se hočemo udeležiti tega boja z vso resnobo, da ohranimo sveto vero in svojo domovino“. Nepopisno navdušenje in odo-

Agitirajte za kandidate „SLOGE“!

bravanje je nastalo po teh besedah grofovih. Te zlate besede veljajo tudi nam slovenskim katoličanom. Saj delajo tudi naši liberalci in socialisti v tem duhu framasontva. Njihovi hlapci so prvi kot drugi ki gredo sedaj v boj proti katoliški stranki. Vsak omahljivec na naši strani, oziroma vsak, ki podpira liberalce in socialiste sedaj pred volitvami in 14. maja je izdajavec svete vere in domovine svoje. Naredimo tudi mi obljubo, da kočemo, kar je v naši moči pripomoči, da bodo hlapci framasontva, liberalci in socialisti 14. maja po vseh slovenskih krajih do cela poraženi.

„Edinost“ in cesarske zastave.— O shodu v Rihembergu zopet piše „Edinost“ in proglašuje, da so visele na Ličnevi hiši cesarske zastave, kar naj znači, da nismo narodni. Poroča tudi zopet, da se je ob Laharnarjevem odhodu pela na kolodvoru cesarska pesem. Glede zastav konstatiramo resnici na ljubo, da je visele na Ličnevi hiši tudi slovenska trobojnica. Kar pa se cesarske pesmi tiče, nimamo o tem nobenega poročila. Mislimo pa, da je to tudi čisto brezpomembno, ker cesarska pesem in cesarska zastava pri nas še ne znači narodnega izdajstva. Ali je pri „Edinosti“ drugače? Videti je.

Dvojno mero rabi „nadstrankarska“ „Edinost“. Ko je sporočila, da bo g. Fon naš kandidat za okolico, je vzdihnila: zopet uradnik! Te dni je pisala o napredni kandidaturi dveh uradnikov, oni vzdih ji je pa ostal v grlu. Tiček se spozna po petju.

Dijakonati je podelil vel. soboto dopoldne prevz. gosp. knez in nadškof v stolnici sledečim gg. bogoslovcem: Ivanu Kenda, Jožetu Vodopicu, Ivanu Rigotti in Ernestu Galupin. Prvi trije so dobili maš. posvečenje na velikonočni ponedeljek ob 1/2 8 v stolnici; zadnji gospod pa vsled mladostnosti še-le pozneje. G. Ivan Kenda poje novo mašo na belo nedeljo v Tolminu, g. Jožef Vodopivec pa istotako na belo nedeljo v Dornbergu.

Možje volivci! — Ob volitvah se je marsikdo izgovarjal, da ne gre voliti, češ, na mojem glasu ni veliko ležeče. A vsak glas je važen. Tega so se zavedali na Nemškem pri zadnjih državnozbornih volitvah. Velikanske množine mož so se posluževale svoje volivne pravice. Posebno nemški katoliški centum ima zveste volivce, katerih celo visoka starost ni zadrževala doma za pečjo. Tako je v Kepelnu prišel voliti tričetrt ure daleč 95 let stari Tomaž Jansen. — V Kemptnu je volil 94 letni starček. Ker je starček slaboten, pripeljala ga je na volišče njegova hči. — V Verekirhu na Wirtemberskem je prišel na volišče 93 let stari mož, opirajoč se na strankinega zaupnika. Ker ne more mož hoditi, so ga pripeljali na sanch. Ko je prišel v volivno sobo, ga je pozdravila stoje volivna komisija in v očeh marsikaterega moža je zablestela solza ginjenja, ko je videl, kako zvesto ta starček spojuje v svoji oslabilosti svojo volivno dolžnost. — V Gneburgu na Bavarskem je bil 91 let stari Melhijor Fribacher, ki je prvi na dan volitve prišel na volišče, popoludne pa je prišel voliti njegov brat istih let. — Naj bi ti zgledi vplivali tudi na vse naše volivce, da bi prišli polnoštevilno na volišče in oddali svoje glasove našim možem. Liberalci ne bo noben ostal doma.

— Zasluženo odlikovanje. — Blazij Gorkič, kmetovalec in posestnik v Orehovljah pri Biljah je odlikovan od Nj. Veličanstva presv. cesarja s srebrnim zaslužnim križem. To odlikovanje si je zaslužil odlikovanec z junaškim činom, ko je v septembru 1906 rešil gotove smrti zidarja Podberšiča, katerega je zasulo kamenje v občinskem vodnjaku. Odliko-

vane se je spustil v vodnjak, opravljal reševalno delo sam tri ure, v vedni nevarnosti, da se še drugo kamenje na njegova vsuje. Odlikovanca, možu krščanskega mišljenja naše iskrene čestitke!

— Umrla je na Libušnjem v torek zjutraj Ivanka Dimnik, kuharica in sorodnica g. kurata.

— „Občinska Uprava“, glasilo kmečke županske zveze v Ljubljani ima v zadnji številki zanimive članke: „O stanovskem vprašanju“, „Obrtne določbe“ in mnoga vprašanja in odgovore tičeča se občinskega uradovanja. List stane na leto 6 K.

— Shod ljubljanskih katoličanov. Na cvetno nedeljo se je v Ljubljani v hotelu Union, vršil sijajen shod ki se ga je udeležilo nad 3000 katoličanov, da protestirajo proti krivicam, ki se gode francoskim katoličanom. Poleg uradnika je stal meščan, poleg njega kmet, priprosti delavec, poleg ljubljanskih dam in gospodičen, si videl nebroj žena in deklet iz raznih stanov. Vsa ta množica se je zbrala, da izrazi glasno svoje ogorčenje proti framasonski vladi, ki tako strupeno divja zoper katoliško Cerkev na Francoskem. Prvi je govoril dr. Šusteršič, ki je pojasnil cerkveno-politični položaj s posebnim ozirom na Francoske razmere. Govoril je tako izborno in prepričevalno, da je občinstvo strmelo, ko je popisoval krivice katere delajo brezverci francoskim katolikom. Videti je bilo močje, katerim so se lesketale v očeh solze ogorčenja nad satanskim početjem francoske vlade katero naši liberalci tako hvalijo in povišujejo. — Za dr. Šusteršičem je govoril presvetli g. knezškof, ki je navdal vzroke, ki so privedli Francosko v sedanjí brezverski tok. — Odposlani sta bili potem soglasno sprejeti brzojavki na sv. očeta v Rim in na kardinala Rišar v Parizu. — Ljudstvo slovensko sedaj, ve da take razmere tudi pri nas lahko nastanejo, ako se ne bomo pravočasno zganili in pri volitvah poskrbeli, da ne zmaga ne liberalci ne socialisti, ker oboji odobravajo početje francoskih brezvercev in imajo v svojih programih kot eno najvažnejših točk ločitev cerkve od države, ali z drugimi besedami: uničenje katoliške cerkve.

— „Vera je prívratna stvar“. — Na Nemškem je bilo nekaj socialnih demokratov obsojenih, ker so podlo sramotili katoliško vero in se zlasti norčevali iz izpovednice. Sodnik je sodbo utemeljeval tako: „Ravno zato, ker socialna demokracija v svojem programu proglašuje, da sme vsakdo imeti pravo do svojega verskega prepričanja, se mora obsojiti vsako konfesionalno hujskanje in vsaka žalitev cerkve“. In kako je v Avstriji?

— V deželi nekrščanskega zakona. — V zadnjih 20 letih so oblastnjaci v Združenih državah glasom razporok ameriške statistike dovolile skupno en milijon razporok. Na leto odpade torej 50.000 razporok, na dan 170, na uro 8. Koliko družin se na ta način razruši in koliko otrok odrase brez prvega nadzorstva starišev.

— Drag parlamentni zastopnik je socialistički poslanec skrajne leve in belgijski poslanski zbornici Hektor Deins. Za svoje govore bi potreboval, kot so izračunali statistiki, dvajset milijard, da stane ena kopa 1000 frankov. Je že s tem skodral državo za 80.000

frankov, v kar so všteti tudi posameznim zakonskim predlogom cenijo na 20.000 frankov. Na ta način je stal poslanec državo čez 100.000 frankov. Hvala Bogu, da ni mnogo tako zgovornih poslancev. Bog ve, kaj bi bilo, ako bi se razvnel Oskar Gabršček, Ferjančič, Štrokelj itd.

— Plačati ali oženiti. — Občinski svet v Fort Dodge (Jowa) v Ameriki je sklenil, da se morajo tekom dveh mesecev oženiti vsi nečeznjeni možki od 25. do 45. leta, ki so telesno in duševno dobro razviti. Kdor teza ne stori, bo plačal kazen od 50 do 500 kron.

— Krščanski socialci v Trstu. — V Trstu se je vršil zaupni shod krščansko-socialne stranke, kateremu je prisostoval kot odposlanec dunajskega strankarskega vodstva dr. Weiskirchner. Ostal je v Trstu dva dni, da stopi v tesnejšo zvezo z voditelji tržaških krščanskih socialcev, obenem pa so se vršila posvečevanja o mnogih gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo Trsta in Primorskega in naj tvorijo program kandidatov. Stranka se bo udeležila volivnega boja in za časa volitev izdajala svoj časopis.

— Volivno gibanje med koroškimi Slovenci. — V ponedeljek se je v Kapli na Dravi vršil shod „Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“. Shod je bil velikanski in navdušenje zborovalcev splošno. Kandidatura g. Grafenauerja je bila sprejeta soglasno.

Iz česa se socialisti norčujejo? — Predzadnjo nedeljo je na socialno-demokratičnem volivnem shodu v Cirknici na Kranjskem govoril kandidat Kopač iz Trsta in se norčeval iz sv. popotnice! Navzoči sodrugi so se režali in krohotali. Med temi tudi neki 60-letni mož. In glejte! Ko je ta mož prišel domov, je začel tožiti, da mu je slabo ter je kmalu umrl — brez sv. popotnice.

Društva.

— Občni zbor „Hranilnice in posojilnice“ v Oseku se vrši v nedeljo dne 14. aprila, mesto dne 7. aprila, kakor je že bilo naznanjeno v našem listu. Dnevni red, ura in kraj občnega zbora ostanejo nespremenjeni. O d b o r.

— Hranilnica in posojilnica v Rihembergu bode imela občni zbor dne 14. t. m. ob 3 1/2 uri pop. v občinski pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Pregled in potrjenje računa z bilanco za leto 1906; 2. Volitev načelstva in nadzorstva; 3. Morebitni predlogi. K obilni vdeležbi vabi O d b o r.

Darovi.

Za „Slovensko sirotišče“. P. n. gg. Bl. Grča župnik, zbirko 15 K 28 v, prelat Josip Živic 20 v.

Za novo župnijsko cerkev v Sočergi so nadalje darovali sledeči p. n. gg.: Filip Abram vikar v Pliskovici 10 K. Jakob Perhanc, veletržec v Trstu 10 K. Ema Čampa c. kr. učiteljica v p. 11 K. Marija Primožič iz Pevne 10 K. Mihael Šobac žup. v pok. 800 K. Tomaž Rutar, kurat v Števerjanu 5 K. Bog povrni.

Loterijske številke.

29. marca.
Trst 52 63 46 31 59
Ljub. 59 48 38 60 12

Goriški Slovenci!

O dnevnih dogodkih ste najhitreje in najbolje poučeni po dnevniku

„SLOVENEK“.

„SLOVENEK“ je najboljši slovenski dnevnik! „SLOVENEK“ ima poleg velezanimivih novic vedno tudi najzanimivejše podlistke.

„SLOVENEK“ se prodaja v Gorici: P. Krebelj, trafikant v Kapucinski ulici. J. Schwarz, trafikant v Solski ulici. Iv. Howanski, trafikant riva Černo. G. Kodrič, trafikant via Teatro. Ter. Leban, trak. pri ljudskem vrtu. T. Marek drž. kolodvor. Schelzer juž. kolodvor.

„Krojaška zadruga“

Gorica

Via Signori h. šte. 7
skladišče šte. 6

Vaše blagorodje.

Povodom pričete spomladanske sezone dovoljujemo si Vašemu blagorodju udano naznaniti, da so nam došle že vse

zadnje novosti modnega blaga,

kakor: volne, zephyr, perkale, batiste in razno drugo blago.

Dovoljujemo se Vas radi tega prositi, da nas o potrebi gotovo počastite z Vašim cenjenim obiskom in si ogledate vse naše v velikanski izberbi v zalogi se nahajajoče novosti, ali pa blagovolite naročiti vzorce katerogakoli blaga, koje Vam pošljemo rado-voljno franko na dom, da se sami prepričate o naši zares bogati zalogi in izberbi.

Obenem opozarjamo, da so cene

zelo nizke,

ker smo nakupili pred po-višanjem cen.

Nadejaje se blagohotnega vpoštevanja naše prošnje, se že v naprej zahvaljujemo z odločnim spoštovanjem

udani

Teodor Hribar.

BLAGO JE NAJBOLJŠE VRSTE IN VELIKO CENEJE KOT PRI VSAKI KONKURENCI.

Novi volilni red za deželni zbor goriški.

1. V seji 16. marca določil je deželni odbor goriški deželnemu zboru načrt zakona, po katerem naj bi se znatno premenil sedanji volilni red za deželni zbor goriški.

2. V isti seji po kratki razpravi, ki je trpela komaj pol ure, bil je predložen načrt sprejet potom nujnosti tudi v drugem čitanju. To hitro postopanje bi pričalo: ali da sta bili slovenska in italijanska stran zbornice dogovorjena v tej stvari; ali da sta smatrali to zadevo za malenkostno in brez večjega pomena; ali da nista resno vzeli predlogov, katere sta tako bagatelno in sumarično rešili.

3. Prvo ni mogoče, ker dogovora med slovensko in italijansko stranko v tej stvari sploh ni bilo; drugo ni verjetno, ker slovenskim poslancem niti ni bila dana prilika, da bi stvar temeljito pretresli; verjetno je torej tretje. Za to govori po eni strani vsebina predložene nega načrta, ki mestoma burke uganja z volilno pravico, kakor tudi okoliščina, da italijanska stran v svoji celoti je le navidezno za razširjenje volilne pravice, v resnici jo pa mrzi. Po drugi strani slovenska delegacija ni hotela s skrajnimi sredstvi pobijati očitnih italijanskih kozlov, da bi se ji ne očitalo, da je iz strankarskih razlogov zaprečila od mnogih strani zahtevano volilno preosnovo.

4. Da italijanski stranki, ki je načrt zakona po svoje prikrojila in predložila ga dež. zboru po dež. odboru, ni resno za preosnovo volilnega reda v zmislu modernih zahtev, je razvidno iz raznih njenih pojavov in iz vsebine predloženega načrta, v kateri so namenoma sprejeti veliki kozli, da radi njih ali Slovenci zavržejo načrt ali pa vlada. Slovenci so prepustili vladi to hvaležno delo.

5. Predloženi načrt ima pa tudi mafijskaj dobrega. Tako določa, da v skupini veleposestva, ki ostane ločeno v slovensko in italijansko, kakor do zdaj, bodi v obeh volilnih okrajih najmanjši znesek zemljarine, katero mora volivec plačevati 100 kron; da volitev bodi neposredna in tajna, kar do zdaj ni bilo; da volišče v slovenskem volilnem okraju bodi Gorica, v italijanskem pa Gradišče. Po tej določbi bi se prvič zakonitim potom priznalo, da središče slovenskega dela dežele je Gorica, kar mi od nekdanj trdimo, italijanskega pa Gradišče, kar priznava vsak pošten Furlan.

6. Volilna pravica v skupini kmečkih občin ostala bi tudi še nadalje omejena na tiste občinarje, ki imajo volilno pravico za občinske volitve v prvem in drugem volilnem razredu; a volivci bi volili vsak v svoji županiji, neposredno in tajno po glasovnicah, kar se dozdaj ni godilo. Število poslancev iz te skupine bi se pomnožilo za onega v okolici goriški, ker šteje ta okraj največ prebivalcev in plačuje največ davka, ter za enega v okraju gradiškem.

7. Volilna pravica trgovske in obrtne zbornice bi ostala v bistvu nepremenjena.

8. V skupini mest in trgov volili bi tudi naprej, kakor do zdaj, tisti, ki volijo v občinski zastop v prvem in drugem volilnem razredu, ali ki plačujejo najmanj 20 K izravnega davka; volili bi pa vsakdo doma v svoji županiji, neposredno in tajno. Na slovenski strani bi prišli v to skupino še Sv. Križ vipavski, Komen, Sežana in Nabrežina, ki so do zdaj volili v skupini kmečkih občin.

9. Navedene volilne skupine bi volile 23 poslancev. Ako doštejemo nadškofa, imamo 24 članov deželnega zbora goriškega.

10. Da bi zadostil vsaj v neki meri zahtevam sedanjega časa, ki upije po splošni in enaki volilni previci, kakoršna je vsaj deloma uvedena za državni zbor, sprejel je deželni odbor v načrt zakona tako zvano peto kurijo ali splošno volivno skupino, ki naj bi v dveh volilnih okrajih volila po tri, torej skupaj šest poslancev.

Italijanski volivni okraj te skupine naj bi obsegal Furlanijo in mesto goriško, slovenski volivni okraj pa vse slovenske občine v deželi.

11. Dr. Gregorčič je predlagal v zbornici, naj se določi v splošni skupini šest volivnih okrajev, približno tako, kakor za državni zbor, da bi vsak volivni okraj te skupine volil enega poslanca, pa je propadel s svojim predlogom. Dosegel je le toliko, da so se slovenskemu volivnemu okraju te skupine priklopile tudi slovenske občine v gradiškem glavarstvu, kakor je dosegel poslanec Bombič, da se je priklopil Ločnik v tej skupini italijanskemu okraju.

12. Italijanski volivni okraj v splošni volivni skupini šteje po uradni štetvi z dne 31. decembra 1900 domačega prebivalstva 88.600 duš, med temi Slovencev v goriškem mestu 5.600, torej Italijanov in Furlanov skupaj 83.000, tako da bi prišel na vsakih 27.700 Italijanov en poslanec pete skupine.

Slovenski volivni okraj te skupine šteje pa 137.000 prebivalcev domačinov, in tedaj pride šele na 43.700 prebivalcev eden poslanec. Če vzamemo v poštev še Slovence v goriškem mestu, imamo skupno število Slovencev 142.600 ali okroglo 143.000 in približno 48.000 slovenskih prebivalcev za enega poslanca.

14. Očitno je ta razdelitev krivična; vendar sedanjega razmerja med skupnim številom slovenskih in italijanskih poslancev ne preminja. Kakor so imeli Italijani do zdaj enega poslanca več nego Slovenci, tako bi še dalje ostalo to razmerje. To razmerje se potom volivnega reda brez privoljenja od strani Italijanov ne more premeniti. V tako privoljenje pa zastoj čakamo. Za slovenske poslance stoji torej stvar tako, da se morajo vprašati: Ali je pri neprememljenem razmerju italijanskih in slovenskih poslancev uvesti v volivni red nekatere od volivcev zahtevane premembe ali ne?

15. Če je razumljivo, da Italijani po volivni preosnovi, ki je od njih odvisna prav toliko, kolikor od Slovencev, nečejo priti v slabši položaj glede razmerja Slovencev, se pa nikakor ne dá opravičiti, da stvarjajo za splošno skupino volivne okraje, ki naj volijo po več kot enega poslanca, namreč po tri. Ta določba nima več narodnega, ampak strankarsko ozadje. Liberalna italijanska stranka, ki ima v meščanstvu in trgovstvu svojo glavno oporo, hoče na ta način zagotoviti si svojo prevlado nad socialnimi strankami, ki se že oglašajo pri volitvah in bodo vedno glasnejše, ter tudi vedno močnejše.

16. Da bi hoteli Italijani s to določbo nagajati slovenski liberalni stranki, ni verjetno; kajti liberalizem je internacionalen in ne pozna narodnosti. Drastičen dokaz nam daje voditelj te stranke, ki z glumaško spretnostjo sleče narodnega bojovnika pa obleče nemškega ali laškega trgovca ter obesiti svoje kameleonske cape nad okna in vrata svoje trgovine. Liberalnemu naprednjaku je narodnost le šport, v kolikor je sposobna vabiti mu kupce v prodajalnico.

17. V tem oziru, da bi namreč v splošni volivni skupini imel vsak poslanec svoj poseben volivni okraj in da bi mesto goriško v tej skupini tvorilo poseben volivni okraj, so naši poslanci zgore omenjenim predlogom storilo svojo

dolžnost. Ako nimajo dvetretjinske večine v zbornici, niso tega oni krivi.

18. Morebiti se bo komu zdela ta zadeva tako važna, da poreče: Ako hočete uvesti splošno in enako volivno pravico vsaj v mali meri, vsaj v peti kuriji, torej uvedite jo tako, da bo v tej skupini toliko volivnih okrajev, kolikor poslancev, in da bodo imeli ti volivni okraji vsaj približno enako število prebivalcev. Ako ni peta kurija tako urejena, naj si jo ohrani italijanska gospoda v svojem arhivu. Peta kurija v predloženi obliki je spaka kateri treba zabraniti pot v ustavno življenje.

19. Taki argumentaciji nikakor ne ugovarjamo, ampak pritrjujemo. Vprašanje je le to: Kdo naj zavije vrat tej spaki? Ali slovenski poslanci, katere bi potem razupivali kot nazadnjake in sovražnike splošne volivne pravice? ali visoka c. kr. vlada, katera stoji nad strankami, kateri se ni bati, da bi se ji očitalo strankarstvo, od katere se celo vsestransko pričakuje, da izvrši to svojo dolžnost?

20. Enako namero kakor z velikimi volivnimi okraji v peti kuriji imeli so Italijanski volivni reformatorji, ko so svoje sedanje tri volivne okraje v skupini mest in trgov, namreč: mesto goriško z dvema poslancema, Gradišče in Kormin z enim poslancem ter Červinjan, Gračež in Tržič z enim poslancem spojili v eden velik volivni okraj, ki naj voli štiri poslance. To je volivni humbug, ki naj vlado prisili, da ne predloži zakonskega načrta v višje potrjenje.

21. Naš napredni voditelj je pa zanesel v to določbo ost proti Slovincem ter je takoj udaril ob svoj veliki boben ter začel kruliti pesem o narodnem izdajstvu. Kolikor je nam znano, ni mu prišlo nikoli na um, da bi na podstavi sedanjega volivnega reda pričakoval slovensko zmago v mestu goriškem za deželni zbor. Zdaj pa, — dasi ostane v mestu goriškem glede voljenja vse po starem razun tega, da se ima voliti pismeno namesto ustmeno, kakor do zdaj — pričakuje tako zmago, ako bi ne bila Gorica pridružena Furlaniji.

22. Ko je dobilo goriško mesto pravico voliti za državni zbor svojega poslanca na podlagi splošne volivne pravice, po kateri voli vsak državljan, ki je izpolnil 24. leto, četudi je Slovenec, se je očitalo slovenskim poslancem, da so Italijanom darovali en mandat; zdaj pa, ko naj voli v deželni zbor samo tisti, ki je pri občinskih volitvah volivec v I. ali II. razredu, ali ki plačuje najmanj dva set kron izravnega davka, ugovarja še, da je odvzet s tem, da se je Gorica priklopila Furlaniji, Slovincem upliv na dva mandata goriškega mesta, kateri upliv, ako ni še odločen, mora postati tak v doglednem času.

23. Ako bi novi deželni volivni red hotel uvesti splošno volivno pravico tudi v skupini mest in trgov, imel bi tak ugovor nekaj pomena; ali volivna pravica v mestih in trgih ostane tudi po novem volivnem redu omejena, kakor je bila do zdaj. Splošno volivno pravico uvaja novi volivni red le v peti kuriji. Pri razpravi o volivnih okrajih te kurije je dr. Gregorčič stavil predlog, da naj bo Gorica za se volivni okraj. Glasovali so za ta predlog, ako smo dobro poučeni, vsi slovenski poslanci, ki so bili navzoči; pa so propadli, ker so bili v manjšini.

24. Nekateri pripisujejo tej okoliščini, da je Gorica spojena s Furlanijo, tolik pomen, da bi rajši zavrgli vso preosnovo, nego da bi privolili v to premembo. Tak pomen v formalnem oziru pripisujejo stvari tudi italijanski poslanci, kateri so prav radi tega vtaknili v zakonski načrt nesprejemljivo določbo, da

radi nje pade vsa preosnova, katera se navidezno stvarja. Volivna okraja pete kurije in italijanski volivni okraj v skupini mest in trgov imajo nalogo, da prekucnejo za zdaj volivno preosnovo za deželni zbor goriški. Pokopana bo, naj občine sklepajo v tem oziru resolucije ali ne.

25. O tem, kako naj bi se povečal upliv slovenskih deželnih poslancev, govorilo in pisalo se je že marsikaj. Prvi pogoj njihovi moči in uplivu je sloga, katera daje moč in rast tudi malim rečem. Kdor izpodkopuje in ruši med poslanci slogo in skupno delovanje, nima pravice jadikovati nad njihovo obnemoglostjo pa nad močjo kompaktne italijanske delegacije.

26. Pa tudi za slučaj složnosti med poslanci treba skrbeti, da se njih moč poveča. V tem oziru je nekdo pisal obširne članke ter naznanjal urbi et orbi, kaj Slovenci nameravajo v tem oziru storiti; ustanavljal je društva, katerim je odkazoval kot glavno, skoro edino nalogo to, da na primeren način povečajo slovenski upliv v deželnem zboru in deželni upravi; vil si je že naprej okolo čela lovorov venec neminljivih zaslug, ki si jih sleče v tem oziru; a zdaj, ko je vse onemogočil s svojim kokodakanjem, se zaletava v druge ter jih dela odgovorne za položaj, ki ga je nakopal goriškimi Slovincem. Boljšega zaveznika v boju proti slovenski stvari si goriški Italijani ne morejo ni misliti, ni zleteti od človeka, ki seje razdor in razpor na vse strani ter širi po listih nauke, ki so Slovincem in slovenstvu pogubni.

Umazana pisava „Slovenskega Naroda“ obsojena v svobodni Ameriki.

(Lastnik lista „Glas Svobode“, ki je ponatisnil iz „Slovenskega Naroda“ podlistek „Žrtev razmer“ v svojem listu in v posebni brošuri, je bil radi tega in drugih umazanih člankov in notic iz slovenskih liberalnih listov v Čikagi obsojen na eno leto težke ječe. — Drugi urednik lista „Glas Svobode“ Kaker je aretiran. — Detektivji zasledujejo sotrudnike lista, da jih izženejo.)

Dne 1. marca l. l. se je vršila pred sodiščem v Čikagi razprava, žalostna sicer, a jako pomenljiva. Ameriška justica se je pečala z našim rojakom, bivajočim na gostoljubnih tleh svobodne Amerike, in ga obsodila. „Slovenca“ poroča rojak iz Amerike o tej stvari sledeče:

„Nas ameriške Slovence je zadela huda sramota, a veselje v žalosti je, da je vsaj za dogleden čas konec javnemu pohujševanju in demoralizaciji našega ljudstva. Pomenljiva pa je ta razprava, ker sega njen pravorek tudi čez ocean doli v našo belo Ljubljano. „Slovenski Narod“, ki pri vas vlačí v hiato vse, kar ni z njim, ki piše, da ga njegovi lastni pristaši skrivajo pred svojimi otroki, (tudi o „Soči“ velja ista) je dobil posredno pred tribunalom svobodne Amerike udarec, ki ga je bil že davno zaslužil tudi pri vas. In to je, kar nas veseli in upamo, da tudi Vam da moči za nadaljni boj proti tej umazani kloaki. Svobodna Amerika je govorila kratko, krepko in pravično.

Stal je pred sodiščem lastnik „Glasa Svobode“ Martin Konda, slovenski odpadnik, voditelj slovenskih socialistov, obtožen radi pisanja in razširjanja nesramnih spisov. Pridružil si je več izgubljenih eksistenc, stopil z njimi v zvezo z nemškimi in češkimi brezverci ter z gmotno podporo rdeče internacionale začel v svojem listu najostudnejšo gonjo proti vsemu, kar je nosilo katoliško ime in znak. Na najpodlejši način je blatil duhovščino od papeža do zadnjega župnika, sramotil pri naših rojakih slovenske duhovnike, razširjal o njih najnesramnejše laži in jim podtikal najrše hudobije, dasiravno je cerkvena oblast dognala po natančnej preiskavi, da so očitanja krivična. — V svojih predalih je priobčeval pornografske [prve vrste in ponatisnil v posebnej brošuri in menda tudi v svojem listu podlistek „Slovenskega Naroda“ „Žrtev razmer“. Njegovim lastnim pristašem je začelo presedati tako početje in jeli so ga pregovarjati, naj vsaj neko-

liko omili svoje ostudno pisanje. Toda svarjenje ni nič izdalo, češ, saj smo v svobodni deželi.

In svobodna dežela je jasno povedala, da dovoljuje svobodo le poštnim in dostojnim državljanom, ne pa sramotilcem katoliškega imena in razširjevalcem „Narodove“ „Žrtve razmer“.

Narodova „Žrtve razmer“ ga je pokopala. Po naših zakonih ima poštna uprava sama pravico tožiti, kdor po pošti razširja nemoralne spise. Prišla je Konda in Narodovi „Žrtvi razmer“ na sled, preskrbela si dokazov in spravila učenca jotičnega starca iz Knaflejeve ulice na zažno klop.

Razprava je trajala le pet minut. Prič obtoženca, ki jih je seboj pripeljal, da bi ga, če mogoče, rešile, kakor tudi prič državnega pravdnika sodnik niti zaslišal ni, ker je bila krivda popolnoma jasna in preočita. Na sodnikova vprašanja, zakaj je Konda tako grdo pisal zoper duhovnike, ali so mu le-ti kaj žalega storili, ali je upal s tako pisavo razširiti svoj list, je Konda vztrajno molčal. To je izvabilo sodniku J. H. Landisu značilne besede: „Vaš list je torej prava kloaka“. Tudi državni pravdnik je trdil, prečitavši prevod nekaterih odlomkov iz „Glasa Svobode“, deloma ponatisnjenih iz „Slovenskega Naroda“, da v svojem celem življenju še ni čital kaj tako nesramnega in izrekel začudenje, da je imel tak umazan list sploh kaj naročnikov med katoliškim ljudstvom.

Obsodba se je glasila na eno leto težke ječe.

S tem pa cela stvar še ni pri kraju. Aretiran je drugi urednik listov, J. Kaker, detektivi pa iščejo vrč sodnikov Kondovih, da jih zvezna vlada kot državnemu redu nevarne osebe izžene. Mogoče pridejo še lepše stvari na dan, tedaj pa Vam poročam.

„Slovenskemu Narodu“ častitamo na njegovem uspehu. Kar smo že davno obsojali najodločnejše, to je potrdila država, ki je prišla glede svoje svobodoumne uprave in zakonodaje skoro že v pregovor. Upamo, da tudi pri Vas zapre parlament, ki si ga izbere svobodno ljudstvo, vrata raznim kloakam, ki služijo političnim špekulantom v dosego njihovih umazanih namenov.

Koliko bi pač dobil pred ameriški sodniki urednik „Soče“ in „Primorca“ za zlobno blatenje naše duhovščine in drugih oseb?

Pekovski pomočnik
z dobrim spričevalom išče službe. Več se izve pri našem upravnistvu.

Anton Potatzky
v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.
Trgovina na drobno in debelo.
Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega бага ter tkanin, preje in nitij.
Potrebščine
za pisarne, kadilce in popotnike.
Najboljše švanke in šivalne stroje.
Potrebščine
za krojače in čevljarje.
Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.
Hišna obnavala za vse letne čase.
Posebnost:
semena za zelenjave, trave in detelje.
Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmi in trgih ter na deželi.

MED

jako dober za pecivo ali zdravilo kg K 1'20
zpihani pomladanski . . . . . kg K 1'60
čebelni pitanec . . . . . kg K 1'20

Na debelo

v originalnih posodah se cena izdatno zniža.

J. Kopač,
svečar v Gorici.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici
Gospodarska ulica št. 25

prporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidaršič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mлина iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Lekarna Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice *uredijo redno prebavljanje*, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — *Okrepé želodec*, storé, *da sgine v kratkem času omotica in šivotna lénost* (mrtvost). Te kapljice tudi storé, *da človek raje je*.

Cena steklenici 60 vin.

And. Fajt,
pek. izvedence Gorica
tekalšče tr. Josipa št. 2 (lastna hiša).

Isvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, k' bor za nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krons ugrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Hranilnica in posojilnica v Štanjelu na Krasu
vabi k

rednemu občnemu zboru

ki se bo vršil

14. aprila 1907 ob 3 $\frac{1}{2}$ pop. v uradnih prostorih.

Dnevni red: 1. Pregled in potrjenje računa za l. 1906; 2. Prečitanje preglednega zapisnika in poročila; 3. Izvolitev načelstva in nadzorstva; 4. Stučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. (Medjatova hiša)

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke; 2. proti prelomom zvonove, in 3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam

Edina domača slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!